

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

НЕРЕ ЛІЗОВ НИЙ ПОТЕНЦІ Л МІСЦЕВОГО С МОВРЯДУВ ННЯ

Бобровська О. Ю. Корпоративне управління в місцевому самоврядуванні: монографія / О. Ю. Бобровська. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2008. – 284 с.

Проблема використання корпоративних засад у місцевому самоврядуванні є надзвичайно актуальною. Сьогодні вона певним чином вирішується, але не завжди достатньо ефективно. Учасникам муніципального корпоративного руху бракує теоретичних і методологічних засад та науково-практичного інструментарію з його впровадження на цьому рівні. Тому своєчасною, на нашу думку, є публікація монографії О. Ю. Бобровської «Корпоративне управління в місцевому самоврядуванні», у якій подано оригінальне уявлення щодо концепції корпоративного управління в місцевому самоврядуванні та викладено системний підхід до його побудови на рівні муніципальних утворень.

Монографія має логічну структуру, викладення матеріалу. здійснюється за схемою «від загального до конкретного». У праці розглядаються передумови появи корпоратизму як системи економічних відносин, що базується на корпоративній власності та її спільному володінні, потребує формування нового типу організації суспільної праці, створює спільні інтереси і вимагає нових методів господарювання та управління. Автор наводить уточнене тлумачення поняття «корпоратизм» у місцевому самоврядуванні та наукове обґрунтовує його концептуальні основи. Враховуючи, що самоврядування є недержавною за соєю природою владою, а територіальна громада є відносно незалежною від держави органічною корпорацією, в роботі визначаються корпоративні риси й умови надання корпоративного статусу муніципальним утворенням, наводяться обґрунтовані докази подальшого розвитку теорії корпоратизму в місцевому самоврядуванні.

Створюючи організаційні схеми здійснення самоврядного корпоративного управління, автор робить висновок щодо необхідності забезпечення системної цілісності управлінських дій шляхом об'єднання корпоративних цілей діяльності всіх суб'єктів господарювання, жителів і місцевої влади. Ця позиція заслуговує на увагу, долаючи традиційні уявлення про існуючі організаційні форми, що застосовуються в муніципальному управлінні.

В Україні особливо актуальною є проблема ефективного використання комунальної власності в муніципальних утвореннях. Вони є самостійними господарюючими суб'єктами, які мають права юридичних осіб та здійснюють діяльність з використанням комунальної власності, що розглядається в монографії як основа для формування корпоративного сектору муніципальної економіки. Конкретизація цього поняття на рівні міст здійснена автором на основі виокремлення

видової і процесної структури комунальної власності й напрямів її використання в процесах корпоратизації.

Застосування корпоративних засад у практиці місцевого самоврядування можливе за наявності їх якісного методологічного забезпечення. Автором здійснюється аналіз змісту корпоративної управлінської діяльності, обґрунтовується перелік функцій корпоративного управління, їх класифікаційні групи та розкривається зміст корпоративного самоврядування. Останнє формує умови для створення інноваційних управлінських технологій, вибору організаційних форм управління й розвитку інституціональної інфраструктури. Реалізація цих пропозицій може ефективно вплинути на розвиток системи муніципального управління й підвищення темпів соціального та економічного розвитку муніципальних утворень.

Механізм корпоративного самоврядування автор подає як упорядковану систему принципів корпоративного управління, зв'язків, форм і методів формування та здійснення корпоративної дії для досягнення суспільних цілей розвитку громади, наводить його авторське тлумачення.

Зазначені складові корпоративних підходів мають високий ступінь наукової новизни і відчутну авторську специфіку кожного елемента корпоративного управління в муніципальному утворенні, які не розглядалися раніше.

Як головне завдання корпоративного управління в місцевому самоврядуванні розглядається формування соціальної складової корпоративних відносин. У монографії наводяться результати дослідження умов формування, реалізації, розвитку й відтворення соціального ресурсу на рівні муніципального утворення. Управління соціальною підсистемою міста пропонується розглядати як інтегрований цілісний і наскрізний процес, що складається з економічних, організаційних, координаційних і безпосередньо функціональних соціальних функцій та відповідних обслуговуючих процесів зі створення й надання соціальних послуг, що акумулюються в соціальному ресурсі суспільства – людському капіталі. Автором доведено, що його розвиток у містах повинен здійснюватися на основі соціального партнерства органів місцевого самоврядування, соціальної підсистеми, бізнесових структур і жителів міста впродовж усього життєвого циклу створення соціального ресурсу, формування підтримки й розвитку людського капіталу за запропонованою моделлю. Незважаючи на те, що автор не дає чіткої класифікації всіх моделей соціального партнерства, його напрацювання становлять значний інтерес як з методологічного, так і з практичного погляду.

Іншим напрямом використання корпоративних засад управління обрана житлово-комунальною сфера. У роботі достатньо глибоко визначаються її сучасні проблеми й розглядаються питання обґрунтованого вибору корпоративних організаційно-правових форм інфраструктури житлово-комунального господарства в умовах корпоративного самоврядування. Належна увага приділяється аналітичному забезпеченню визначення пріоритетів корпоративного самоврядування, оцінювання якості й результатів корпоративного управління.

Робота, безумовно, цікава й корисна для науковців, державних службовців та службовців органів місцевого самоврядування, а також усіх, хто цікавиться проблемами впровадження нових форм господарювання в систему місцевого

самоврядування. З огляду на вищенаведене, рецензована монографія заслуговує на високу загальну позитивну оцінку як самостійне дослідження, що має беззаперечну теоретичну значимість, практичну цінність і наукову новизну.

Матеріал підготували:

Петро Гудзь,
доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри менеджменту і маркетингу
(Запорізький національний технічний університет)

Григорій Монастирський,
кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри державного і муніципального управління
(Тернопільський національний економічний університет)